

Alternativ strøelse i sengebåse

Konsulent Anne Marcher Holm, VFL, Kvæg

Priserne på halm, spåner og savsmuld er steget. Derfor er der brug for alternativer til traditionel strøelse i sengebåse. Tørv, varmebehandlede halmprodukter og fiberfraktion er gode alternativer til strøelse i sengebåse.

Tørv og varmebehandlede halmprodukter

En ny FarmTest har set på tørv og varmebehandlede halmprodukter (varmebehandlede hvedehalm-, hvede-/rapshalm- og rapshalmprodukter) som strøelse i sengebåse. Kvægbrugerne er meget tilfredse med strømidlerne. Sugeevnen er bedre, og flere af kvægbrugerne synes, at sengebåsene er mere rene og tørre, og køerne er mere rene. Prismæssigt er strømidlerne konkurrencedygtige med savsmuld og spåner.

Fiberfraktion som strøelse

Et andet alternativt strøemiddel, som ikke beskrives i FarmTesten, men som har fået en del omtale på det seneste, er anvendelse af fiberfraktion fra gylleseparering som strøelse. Ved gylleseparering separeres gyllen i en flydende del (ajle) og en fast del (fiberfraktion) ved hjælp af en separator, f.eks. en skruepresser. Der sker ingen varmebehandling i forbindelse med separeringen.

Frisksepareret fiber kan køres direkte ind i sengebåsene. Frisksepareret fiber indeholder ca. 35 % tørstof. Den nyindlagte fiber føles relativt tør. Køernes varmeafgivelse udtørker den indlagte fiber, så tørstofindholdet hurtigt stiger efter indlæggelse.

Anvendelse i udlandet

I udlandet har fiberfraktionen været anvendt i mere end 20 år og med gode erfaringer til følge. Køerne er rene og kokomforten virker høj. Yversundheden virker også fornuftig.

Erfaringerne med anvendelse af fiberfraktionen som strøelse i Danmark er begrænsede. Hverken i udlandet eller i de danske stalde, der har forsøgt sig med fiberfraktion som strøelse, har der været beskrevet specifikke sygdomsmæssige problemer.

Kun internt brug i besætninger

For at undgå risiko for overførsel af smitte mellem besætninger må der således være krav til at fiberfraktion ikke flyttes mellem besætninger, men kun benyttes i den besætning, hvor gyllen kommer fra.

Med hensyn til en eventuel smittespredning indenfor besætningen, frarådes det at anvende strøelse baseret på fiberfraktionen til kalve, ligesom det må frarådes at anvende gylle fra kalve til fiberfraktionsstrøelse, idet koncentrationen af sygdomsfremkaldende agens ofte er større i kalvegødning.

Behov for mere viden

På nuværende tidspunkt er der behov for afklaring og mere viden om anvendelsen af fiberfraktion som strøelse. Videncentret for Landbrug, Kvæg vil i 2012 belyse følgende områder i forhold til fiberfraktion som strøelse:

- Kokomfort og dyrevelfærd
- Håndtering og korrekt brug af fiberfraktion som strøelse
- Sundhed og smitterisiko
- Yversundhed og mælkekvalitet
- Ammoniakemission
- Lovgrundlag.